

EARLYPOLY NAT_307_HU

A szerző neve és intézménye: **Fenyvesi Kristóf**, Experience Workshop, Finnország

Formális és/vagy nemformális edukációs közegben használható: **Formális**

A leginkább releváns korosztály: **4-5**

Az ötlet/gyakorlat/feladat leírása: **Alakzatmozaik-művészeti galéria**

Anyagok: Nagy választékú Poliuniverzum halmaz (vagy elegendő mennyiségű, négy színben kivágott papír alakzat: kör, háromszög, négyzet), amelyeket „művészeti kellékeként” az asztalra helyezünk. Minden gyermek kap egy kártyalapot vagy kartonlapot, amely a mozaik alapjául szolgál. Gyermek számára biztonságos ragasztószalag (ha tartós kollázst készítenek) vagy csak egy sík felület, ha a mozaik nem lesz tartós. Opcionálisan ceruzák a terv vázlatának megrajzolásához, és fényképezőgép a kész műalkotások lefényképezéséhez (a darabok megőrzése érdekében, ragasztás helyett).

Tanulási célok: Ösztönözze a kreativitást és az önkifejezést azzal, hogy a gyerekek geometriai alakzatok segítségével bármilyen képet vagy mintát megtervezhetnek, amit csak elképzelnek; fejlessze a finommotoros képességeket és a kéz-szem koordinációt a darabok mozgatásával és elhelyezésével; erősítse a formák és színek ismeretét a művészetbe integrált módon (a gyerekek meglátják, hogyan alkotnak a formák nagyobb képeket); vezesse be a rész-egész kapcsolatok fogalmát (sok kis darab alkot egy nagy képet). Ez a nyitott feladat a koncentrációt és a tervezési készségeket is fejleszti.

A játék leírása és szabályai: Ez a tevékenység egy szabad formájú kreatív felfedezés, amely abból az gondolatból inspirálódott, hogy még az óvodások is képesek egyszerű alakú modulokból gyönyörű geometriai művészetet készíteni. Itt nincs „győztes/vesztes” – a folyamat a lényeg:

1. lépés: Képzeljétek el és tervezétek meg – Hívjátok meg a gyerekeket, hogy művészek szerepébe bújjanak. *„Ma alakzatművészek lesztek! Gondoljatok ki egy képet vagy mintát, amit szeretnétek elkészíteni – lehet ez egy valós dolog, például egy virág vagy hal, vagy egy absztrakt minta, például egy szivárvány, vagy csak valami szép.”* Néhány gyermeknek lehetséges, hogy azonnal lesz ötlete, másoknak viszont javaslatokra lehet szükségük. Mutasson néhány példát: például rendezzen el néhány darabot úgy, hogy egy házat ábrázoljon (négyzet a ház, háromszög a tető, kör a nap). Beszéljétek meg, hány alakzatra lehet szükség, és hogyan lehet a különböző színek elhelyezésével a kép részeit kialakítani.

2. lépés: A mozaik elkészítése – A gyerekek kiválasztják és elhelyezik a Poliuniverzum darabokat az alapjukon, hogy kialakítsák a képüket. Ha ragasztót használnak, emlékeztessétek őket, hogy először tervezék meg, majd ragasszák össze, ha elégedettek az elrendezéssel. Ez alkalmat ad egy kis matematikai beszélgetésre: *„Látom, két háromszöget használtál, hogy négyzetet alkoss – ez nagyon okos!”* vagy *„A pillangószárnyaid szimmetrikusak – mindkét oldalon ugyanazok a darabok vannak.”* Egyesek mandala-szerű elrendezéseket hoznak létre, mások ábrázoló jeleneteket. A lényeg, hogy az azonos alakzatok

isméltése mintákat és képeket hozhat létre, összekapcsolva a művészetet és a matematikát. Ha egy gyermek egyszerűen csak a színek elrendezésével kísérletezik, az is rendben van – így is fejleszti térbeli képességeit. Bátorítsa őket, hogy töltsék ki az oldalt, vagy készítsenek felismerhető elrendezést, fejlődési szakaszuktól függően.

3. lépés: Ossa meg a művészetet – Ha elkészültek, tartson „művészeti galéria sétát”. Minden gyermek felállhat, és elmagyarázhatja műalkotását a csoportnak, vagy párokat alkothatnak, és megoszthatják magyarázataikat egy barátjukkal. Kérdésekkel ösztönözze őket: *„Mit készítettél? Mely formákat használtad a leggyakrabban? Hogyan jött ez az ötlet?”* A művészetükről való mesélés erősíti a multimodális készség – a vizuális ötletek szavakká alakítását – és büszkeséget ad nekik kreatív munkájuk iránt. Készítsen fotókat minden mozaikról (különösen, ha a darabokat visszaveszik, és nem ragasztják össze), és tegye ki őket a gyermek saját leírásával alatta.

Formatív értékelés: A mozaikok maguk is hiteles értékelési eszközök. Vizsgálja meg mindegyik komplexitását: a gyermek többféle formát használt, vagy csak egyfélé? Van-e szándékos minta vagy jelenet, vagy inkább véletlenszerű kollázsról van szó? Mindegyik rendben van, de ez információt ad a gyermek térbeli gondolkodásáról és kreativitásáról. Figyelje meg a finommotoros kontrollt, hogy milyen pontosan helyezik el vagy ragasztják össze a darabokat (a rendezetlen csoportosítás a koordináció fejlődését jelezheti). Ha a folyamat során a gyermeknek nehézségei adódnak (pl. „Nem tudok autót készíteni, ez a háromszög nem fog tetőnek kinézni”), segítsen neki az alakzatok forgatásában vagy kombinálásában – ez egy tanítási lehetőség a térbeli orientációra vonatkozóan. Megfigyelhető a gyermekek által a művészetük leírásához használt nyelv is – olyan szavak, mint *fent, mellett, kerek, hegyes, minta* stb. a matematikai nyelv és a művészet integrációját mutatják. A visszajelzésnek dicsérnie kell az ötleteiket: *„Hét darabot használtál a hal elkészítéséhez – és nézd, a farok háromszög! Nagyon kreatív.”* Ez a pozitív visszajelzés ösztönzi a matematikai fogalmak és a művészi kifejezés kombinálásának folytatását, hasonlóan a finn ECEC tevékenységekhez, amelyek gyakran ötvözik a különböző területeket a holisztikus tanulás érdekében.

- *Miért jó ez a gyakorlat:* Kompetencia területek fejlesztése: művészetek (képzőművészet, kreativitás), matematika (térbeli gondolkodás, alakzatfelismerés), multimodális készség (képek segítségével történő jelentésalkotás)
- *Kipróbálta-e már valaki ezt? Ha igen, mikor és hol?:*
- *Megjegyzések:*